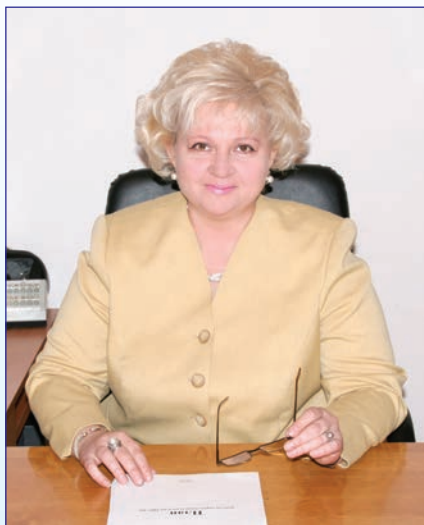

ВІДДІЛ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ

Завідувач
КАЛІНІНА
Людмила Миколаївна

*Доктор педагогічних наук,
професор*

Head
KALININA
Lyudmyla Mykolaivna
*Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor*

Управлінський підрозділ має складний шлях становлення та розвитку в органіграмі Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук (НАПН) України упродовж 90 років. З моменту створення Українського науково-дослідного інституту педагогіки (УНДІП) у 1926 році ХХ століття розв'язання практичних задач організації управління народною освітою, наближеною до потреб виробництва і реалій життя в Україні, відбувалося у загальноінститутській секції системи освіти, якою завідував Я.П. Ряппо. Вивчення нагальних педагогічних і управлінських проблем із 1929 року здійснювалося науковцями в секції історії педагогіки й системи освіти.

До оновленої організаційної структури УНДІПу в 1932-36 роках входив відділ історії педагогіки та організації освіти, в якому досліджували актуальні проблеми функціонування освітньої системи та побудови нової радянської школи у 30-х роках ХХ століття у секції системи та організації народної освіти цього відділу. Організаційно-педагогічні умови управління школами під час Другої світової війни були предметом розгляду у відділі теорії та історії педагогіки, який з 1944 року очолював професор М.Ф. Даденков. Відділ школознавства був у структурі Науково-дослідного інституту педагогіки (НДІП) УРСР з 1961 року, завідувачем якого з вересня цього ж року було призначено М.В. Черпінського (кандидат педагогічних наук, 1963 р.). Зміна цілей та завдань науково-дослідної роботи, запровадження нового штатного розпису обумовила реорганізацію з 1 вересня 1965 року відділу школознавства у відділ теорії організації народної освіти та школознавства та розширення функції. У січні 1977 року, через 12 років, відділ припинив функціонування та відбулася організація окремого сектора школознавства під керівництвом Д.І. Рум'янцевої. Школознавці вивчали організаційно-економічні проблеми розвитку народної освіти Української РСР і питання наукової організації праці в освіті, досліджували тенденції розвитку шкільної мережі, розробляли методики планування досліджень і програми прогнозування педагогічних кадрів. Самостійний науковий підрозділ – відділ наукових основ управління народною освітою – було створено в НДІП Української РСР у вересні 1981 року, співробітники якого розв'язували наукові завдання до січня 1985 року, під науковим керівництвом його завідувачки Д.І. Рум'янцевої.

Відповідно до нової структури НДІП Української РСР, затвердженої наказом Міністерства освіти УРСР № 27 від 24.01.1985 року, після проведення кадрових і організаційних змін, з 1 лютого 1985 року створено лабораторію наукових основ управління народною освітою під керівництвом Д.І. Рум'янцевої. У наступні роки лабораторію очолювали також кандидати педагогічних наук, старші наукові співробітники: Валентина Сергіївна Болгарина (1989), Михайло Петрович Легкий (1989-1990), Валентина Василівна Стадова (1990-1993), Людмила Василівна Кузьменко (1994-1995). У вересні 1995 року була створена лабораторія управління освітніми закладами, з моменту організації яку очолила Л.В. Кузьменко, у січні 1996 року завідувачем була призначена кандидат педагогічних наук (1983), доцент (1991) Віра Миколаївна Зоц. З грудня 1997 року до грудня 2015 року лабораторію управління освітніми закладами очолювала Людмила Миколаївна Калініна (кандидат педагогічних наук, 1996р.). Під керівництвом професора Л.М. Калініної з 2000 до 2016 року захищено 14 кандидатів педагогічних наук у галузі управління освітою та професійної освіти: Раїса Вдовиченко, Леся Грицька, Алла Грушева, Олександр Ісаєнко, Сергій Карп, Тетяна Куценко, Валентина Мануйленко, Маргарита Носкова, Олена Онаць, Сергій Петровський, Іван Рябуха, Ярослава Стемковська, Ельвіра Фатєєва, Тетяна Цуканова та один доктор – Олександр Пастовенський.

Після модернізації структури, укрупнення лабораторій та розширення проблематики досліджень із управління розвитком сільської школи в січні 2016 року створено відділ економіки та управління загальною середньою освітою до складу якого увійшли співробітники лабораторії сільської школи.

Лабораторія сільської школи, як структурний підрозділ Інституту педагогіки НАПН України, функціонував 25 років, очільниками якої були: В.П.Тименко (1991), І.С. Волощук (1991-2001), Г.І. Іванюк (2001-2003 рр.) та В.В. Мелешко (2003-2015 рр.).

До складу першого колективу лабораторії сільської школи входили досвідчені вчені: Л.П. Руденко, М.П. Паюл, О.В. Корнєєв, К.Д. Мовчан. Упродовж 25-ти річної історії колектив науковців змінювався і поповнювався новими співробітниками серед яких: Г.Г. Бас, С.В. Журавель, В.П. Шепотько, Ю.С. Мельник, В.Є. Винорадова-Бондареко, В.В. Мелешко, М.В. Михайловська, Г.І. Іванюк, Г.О. Васьківська, Л.В. Романенко, О.М. Паламарчук, з 2003 року А.В. Лопухівська, Л.М. Шевчук, Т.П. Башинська, Л.М. Попович і О.В. Зуєвич.

До кадрового складу наукового колективу відділу з 2016 року входять провідні фахівці: Л.М. Калініна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу; Л.І. Паращенко – доктор наук з державного управління, доцент; В.В.Маслов – почесний академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, провідні наукові співробітники, кандидати педагогічних наук – О.М.Онаць В.В. Мелешко; М.О. Топузов – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник; кандидати педагогічних наук, старші наукові співробітники: Л.М. Шевчук, Г.Д. Матвєєва, Я.Є. Стемковська; наукові співробітники: Л.М. Попович, М.Г. Шевцов; старший лаборант О.Ю. Зуєвич.

Фундаментальні дослідження управлінського підрозділу з 1997 року спрямовані на реформування системи управління загальною середньою освітою в Україні, обґрунтування теоретико-методологічних засад державно-громадського управління, пошук еко-

DEPARTMENT OF ECONOMICS AND MANAGEMENT OF SECONDARY EDUCATION

The management unit has a sophisticated way of growth and development in the organization of the Institute of Pedagogy of National Academy of Pedagogical Sciences (NAPS) of Ukraine during 90 years. Since the creation of the Ukrainian Scientific and Research Institute of Pedagogy (USRIP) in 1926, solving practical tasks of management of people's education that was close to the needs of production and realities of life in Ukraine, has taken place in the general institute section of education system, which has been headed by Ya.P. Ryappo. From 1929, the study of pressing pedagogical and administrative problems has been carried out by scientists in the section of history of pedagogy and education system.

In 1932-1936, the updated organizational structure of USRIP has included the Department of history of pedagogy and education organization, in which the current problems of education system functioning and building a new Soviet school have been researched in the 1930s, in the section of system and organization of the people's education of this Department. Organizational-pedagogical conditions of schools management during the Second World War have been the point of issue of the Department of theory and history of pedagogy, which from 1944 has been headed by Professor M.F. Dadenkov. The Department of school science has been in the structure of the Scientific and Research Institute of Pedagogy (SRIP) of the USSR since 1961, the head of which from September of the same year has been appointed M.V. Cherpinskiyi (Candidate of Pedagogical Sciences, 1963). Changing the aims and objectives of scientific and research work, introduction of a schedule have caused from September 1st, 1965 the reorganization of the Department of school science into the Department of theory of people's education and school science and extension of its functions. In January 1977, after 12 years, the Department has stopped functioning and there has been the organization of separate sector of school science under the management of D.I. Rummyantseva. School researchers have studied the organizational and economic problems of development of the people's education of the Ukrainian SSR and issues of scientific organization of labour in education, have studied the trends of school network development, have developed methods of research planning and programs of forecasting pedagogical staff. The independent scientific department - the Department of scientific base for people's education management - has been created in SRIP of the Ukrainian SSR in September 1981, the employees of which have been solving scientific tasks to January 1985 under the management of its Head D.I. Rummyantseva.

According to the new structure of SRIP of the Ukrainian SSR, approved by the law of the Ministry of Education of the Ukrainian SSR No.27 dd. September 01st, 1985, after personnel and organizational changes, from February 01st, 1985, the Laboratory of scientific base for people's education management has been created under the management of D.I. Rummyantseva. In subsequent years, the Laboratory has also been headed by Candidates of Pedagogical Sciences, senior researchers: Valentyna Serhiyivna Bolgaryna (1989), Mykhailo Petrovych Legkyi (1989-1990), Valentyna Vasylivna Sgadova (1990-1993), Lyudmyla Vasylivna Kuzmenko (1994-1995). In September 1995, the Laboratory of educational institutions management has been created, since the organization it has been headed by L.V. Kuzmenko, in January 1996, the head has been appointed Candidate of Pedagogical Sciences (1983), docent (1991) Viera Mykolayivna Zots From December 1997 to December 2015, the Laboratory of educational institutions management has been headed by Lyudmyla Mykolayivna Kalinina (Candidate of Pedagogical Sciences, 1996). Under the management of Professor L.M. Kalinina from 2000 to 2016, 14 Candidates of Pedagogical Sciences in the field of education management and professional education have defended: Rayisa Vdovychenko, Lesya Grytsyak, Alla Grusheva, Oleksandr Isayenko, Sergiy Karp, Tetyana Kutsenko, Valentyn Manuylenko, Margaryta Noskova, Olena Onats, Sergiy Petrovskiy, Ivan Ryabukha, Jaroslava Stemkovska, Elvira Fatyeyeva, Tetyana Tsukanova and one doctor - Oleksandr Pastovenskiy.

After the structure modernization, laboratories integration and expansion of studies problematics of managing the development of rural schools in January 2016, the Department of economics and management of secondary education has been created, which included Laboratory staff of rural school.

The Laboratory of rural school as the branch of the Institute of Pedagogy of NAPS of Ukraine, has operated for 25 years, the heads of it have been: V.P. Tymenko (1991), I.S. Voloshchuk (1991-2001), G.I. Ivanyuk (2001-2003) and V.V. Meleshko (2003-2015).

The first laboratory staff of rural schools has been included the experienced scientists, such as: L.P. Rudenko, M.P. Paiul, O.V. Kornieiev and K.D.Movchan. The team of scientists has changed and replenished with new employees, such as: H.H. Bas, S.V. Zhuravel, V.P. Shepotko, Yu.S. Melnyk, V.Ye. Vynoradova-Bondareko, V.V. Meleshko, M.V. Mykhaolovska, H.I. Ivaniuk, H.O. Vaskivska, L.V. Romanenko and O.M. Palamarchuk and during the 25-year of its history. And the team of scientists has also replenished with new employees, such as: A.V. Lopukhivska, L.M. Shevchuk, T.P. Bashynska, L.M. Popovych and O.V.Zuievych, since 2003.

The staff of the Department research team includes leading experts of the Laboratory of rural school: L.M. Kalinina - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department; L.I. Parashchenko - Doctor of Science in Public Administration, docent; V.V. Maslov - Honorary Academician of the NAPS of Ukraine, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, O.M. Onats, V.V. Meleshko - Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Researcher; M.O. Topuzov - Candidate of Economical Sciences, Senior Researcher; Candidates of Pedagogical Sciences, Senior Researchers: L.M. Shevchuk, G.D. Matvyeyeva, Ya.Ye. Stemkovska; researchers: L.M. Popovich, M.G. Shevtsov; senior laboratory assistant O.Yu. Zuyevych.

Fundamental research of the management unit since 1997 are aimed at reforming the

ВІДДІЛ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ ЗАГАЛЬНОЮ СЕРЕДНЬОЮ ОСВІТОЮ

DEPARTMENT OF ECONOMICS AND MANAGEMENT OF SECONDARY EDUCATION

номіко-управлінських детермінант розвитку загальної середньої освіти. Науково-дослідна діяльність упродовж двадцяти років здійснюється у співпраці з колективами управлінь освіти різних ієрархічних рівнів, обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти і загальноосвітніх навчальних закладів 15 областей України та Автономної республіки Крим. Результати дослідження наукових співробітників лабораторії і відділу використовувалися під час підготовки Національних доповідей про стан і перспективи розвитку освіти в Україні (2011 і 2016.), проектів базового Закону України «Про освіту» (2015-2016) і Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про загальну середню освіту» і ін., Концепції профільного навчання в старшій школі (2003, 2009, 2013, 2015), інформаційно-аналітичних матеріалів щодо системи рейтингового оцінювання діяльності закладів освіти, авторських шкіл і розробок, розробки базового стандарту професійної діяльності директора школи, пропозицій щодо внесення змін у законопроекти та підзаконні акти Верховної Ради України з децентралізації та дебіюрократизації в галузі освіти, порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, навчально-виховних комплексів та об'єднань та до процедури атестаційної експертизи, підготовки магістрів за спеціальністю електронне урядування та управління освітою.

90-річна історія відділу – це історія розвитку вітчизняної управлінської думки, втіленої в наукові школи вчених, новаторські теорії, концепції, моделі, технології, механізми державно-громадського управління, яка знайшла відображення у 31 монографії, 41 посібнику, 7 програмах для підготовки науковців і керівників освіти та розвитку управлінської компетентності, 2 підручниках, 436 статтях із них 20 у зарубіжних виданнях, 1 концепції, 10 методичних рекомендаціях, 6 інформаційно-аналітичних матеріалах, 75 тезах.

90-річна історія управлінського підрозділу Інституту педагогіки НАПН України – це постаті видатних учених-управлінців, які за різних історичних часів зробили вагомий внесок у розвиток школознавства, теорії внутрішнього управління, концепції стратегічного менеджменту, теорії інформаційного менеджменту та організаційної культури в освіті – Євген Березняк, Валентина Гончарова, Петро Дроб'язко, Валентина Затуренська, Владилен Степанюк, Василь Смузжаниця, Михайло Легкий, Борис Кобзар, Антон Міненко, Борис Мірончик, Борис Андрієвський, Іван Жерносек, Микола Лукашевич, Людмила Забродська, Валентин Маслов, Людмила Онишук, Іван Осадчий, Надія Островерхова, Віктор Постовий, Ганна Тимошко, Микола Черпінський і багатьох інших, відомих не лише в Україні.

system of secondary education management in Ukraine, substantiation of theoretical and methodological foundations of state and public administration, search of economic and management determinants of secondary education development. Over twenty years, the research activity is performed in cooperation with teams of education management of different hierarchical levels, regional institutions of postgraduate education and secondary schools of 15 regions of Ukraine and Autonomous Republic Crimea. The results of the study of the Laboratory and Department researchers are used in preparation of National reports on the status and prospects of education development in Ukraine (2011 and 2016), projects of the basic Law of Ukraine «On Education» (2015-2016) and the Law of Ukraine «On Amendments to the Law Ukraine «On general secondary education», etc., Concept of profile education in upper secondary school (2003, 2009, 2013, 2015), information and analytical materials on the system of rating evaluation of educational institutions, experimental schools and developments, development of the basic standard of professional activity of school principal, proposals for changes in laws and regulations of Verkhovna Rada of Ukraine on decentralization and de-bureaucratization of education, procedure for state certification of preschool, secondary school, afterschool educational institutions, educational centres and associations and on attestation procedure, preparation of Masters in e-government and education management.

90-year history of the Department is a history of domestic management thought embodied in scientific schools of scientists, innovative theories, concepts, models, technologies, mechanisms of state and public administration, which is reflected in 31 monographs, 41 manuals, 7 programs for training scientists and managers in education and management competence development, 2 textbooks, 436 articles, 20 of which are in foreign publications, 1 concept, 10 methodological recommendations, 6 information and analytical materials, 75 theses.

90-year history of the management unit of the Institute of Pedagogy of NAPS of Ukraine is figures of outstanding scientists and managers who in different historical times have made a significant contribution to the development of intraschool management theory, concept of strategic management, theories of information management and organizational culture in education - Yevgen Bereznyak, Valentyna Goncharova, Petro Drobyazko, Valentyna Zaturenska, Vladylen Stepanyuc, Vasyl Smuzhanytsya, Mykhailo Legkyi, Borys Kobzar, Anton Mینenko, Borys Mironchuk, Borys Andriyevskiy, Ivan Zhernosek, Mykola Lukashevych, Lyudmyla Zabrodskaya, Valentyn Maslov, Lyudmyla Onyshchuk, Ivan Osadchyi, Nadiya Ostroverkhova, Viktor Postoviy, Ganna Timoshko, Mykola Cherpinskyi and many others, well-known not only in Ukraine.